

نسخه سی ۱۰ غروشدور

صاحبی، مدیری، محرری:

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور
يازانك شخصيتي دكل، يازينك اهميتي
نظردقته آلتير .
كلن يازيلردن شايان قبول كوروللر
تاريخ سيرايله درج ايديلير .

محفصل

۱۳۳۸

علمی، ادبی، اجتماعی و شمیم بلك

شهری مجموعه در

۱۳۴۰ جمادی الآخره سنه مخصوص نسخه

عدد: ۲۰

جلد: ۲

اداره خانه سی: آق سرايده
ملا كورانی محله سنده مهتر
سوقا غنده ۳ نومرولو خانه

مركز توزیعی:

باب عالی جاده سنده (اتحاد

تجارت) كیخانه سی

آبونه بدلی:

سنه لکی ۱۲۰ غروش

آلتی آلتی ۶۰

اوج آلتی ۳۰

محررات:

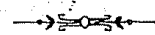
محفصل علمی و تصوفی: توکل و سبی - طاهر المولوی . طبقات مجتهدین اسکاییلی عاظم . ییلدیزلردن احكام
جیقارمق - شرف الدین .
محفصل اجتماعی و تاریخی: تزکیه نفس - حسین شمی . هیئت ارشادیه - نیازی . قادیانک و طیفه سی و موقی - س .
سلیمانیه جامی - محمد عزت . عبادت جاهلیه - طاهر المولوی . شمس لدین افندیك ارتحالی .
محفصل ادبی: تهلل - سعود المولوی . غزل - عبدالعزیز مجدی . غزل - محی الدین رائف . مناره لره قارش -
عبدالباقی عزیز . بوستان سعدیدن ترجمه - ل . ص . ادبیات و بز - احمد جدی . تله ماق ترجمه سی

(۵) اقوی، قوی، ضعیف اولان مسائل بینی، ظاهر المذهب ایله روایت نادره آره سنی تفریق و تمیزه مقتدر اولان فقهای ذوی الاحترام حضرانیدرکه بونلره (اصحاب تمیز) دینور. متأخرین فقهای صاحب الکفر، صاحب المختار، صاحب الوقایه، صاحب المجموع کبی. چونکه مشارالیه هم حضراتی اقوال مردوده ایله روایات ضعیفه بی کتبایلرند نقل ایتمه مشلردر. اوچنچی، دردنجی، بشنچی طبقه اصحابی اساساً ارباب اجتهاددن دکل ایسه لرده فقهای اولوب برنوع رأیه مالک بولمیری حسیله مجتهدین میاننده ذکر اولمشلردر.

آلتنجی اولمق اوزره برده طبقه مقلدین واردرکه مسائل دینده هیچ برنوع رأیه مالک بولمقدقلرندن طبقات مذکورده دن هیچ برنده داخل اولمبوب انجق کتب فقهیه دن مسائل فقهیه بی تفهم و ادراک ایله ناسه تسلیم و تفهیمه، افتا و قضایه مقتدر اولان علمای اسلامیه درکه بوصفده بضاعه علمیه لری نسبتنده درجه اته انقسام ایدرلر.

مابعدی وار اسکیللی

محمد عاطف

فلسفه قدیمه دن برقاچ یاپراق

۳

یام بزلرده اعظام بمقارنوه

« ورب الشمس یفعل ما یشاء »

بشریتک اجرام سماویه یه اسناد الوهیت ایتدینکی ادوار ابتدائیه نک یادکاری اولان بوفکر، تاریخک قرون اولی ووسطا سنده برچوق ائم واقوامدن ظهور ایدن فیلسوفلر طرفندن تعمیر و ترمیم ایدیلرک برنوع مقاومت خاصه سنه مالک اولمش والآن دخی بونلری آله دکل ایسه ده وسائط الوهیت اوله رق تلقی ایدن ماضیه مربوط بعضی

انسانلر اولدینی کوریلکده بولمشلردر. حادثات کونیه یه اجرام سماویه نک سبب اولدینی سونله ینلر بونلرک فوقده بر (علة العلل) بولدینی سونلنکی دخی اونوتملرکه اجرامک هر برینه الوهیت اسناد ایله انلرک روحانیتلری استیزال ایچون فاعلینه برر (هیکل النور) وضع ایتمش اولان ضابطیلردن صکره بوعین فکرك مدافعلری باشه بو علة العللی قویه رق توحید ایله تألیف ایتک ایسترلر.

هر زمان؛ بشریتک الوهیت حقنده کی فکری، حوصله ادراک نه آلوب شعوری برچاله کتیرمش اولدینی جنس معلومات ایله و بونلرده مشاهدده ایتمش اولدینی درجه قوت و قدرت ایله متوازی اولدیفندن نظر افکار بشر هر زمانده بوقدرت کلیه نک آنجاق اوجنس ونوع حادثانده کی تجلیسی کوریه بیلیر.

بشر؛ اولاً ظلمت و ضیاء، حرارت و برودت کی محیطنده و صحت و مرض، سعادت و فلاکت کی شخصنده واقع و حادث اولان شئون و احوال دن متأثر اوله رق بالطبع ایلك دفعه بونلر ایله مشغول اولمش و بناء علیه سلسله معلوماتنک ایلك خلقه سنی طبیعی علملر تشکیل ایشلردر.

آثارک مؤثراته اولان احتیاج طبیعی ینه طبیعتنده آلان بشر بونلرده برز مؤثر آزامغه باشلامشدی.

بیلدیرلر؛ سحر و منظره لری و اندیت دریاشنده کی جاذب لمعه لریله انسانلرک نظرلری کندیلرینه جلب ایشدیلر.

خصوصیه کونش طلوع وغروبیه ارض مزده وقوعه کتیر مکده اولدینی ایکی عظیم تحول ایله بومؤثرات سماویه ایجریستنده پادشاهلنی احراز ایدیور ایدی. قرك مدوجذرده اولان تأثیر طبیعی دخی اوکرنلری کندی اعتقادلرند پک

بونلرک هپسنگ آیری آیری برر صنف و جنس و قوعاته حاکم اوابیغنی سویلیورلر ایدی .

اوحالده حوادث ارضیه ؛ فاضل جنس ونوعلره کوره آیریش ایسه سباده کی ییلدیزلری دخی بونلره کوره آیرمق لازم ایدی . بناء علیه بوکاهنلر دخی کره مزده کی وقوعات فردیه واجتماعیه یی شاعرانه بر مناسبتلر بوله رق آیری آیری ییلدیزلره اسناد ایتیش وکندی منطقلرینه کوره ایضاح اسرار ایشلردر .

فردی و عمومی علل وامراض ، انسان و حیوان و نباتاتده کی رنگلر و قوقولر و اخلاق و طبایع و ذکورت و انوئت و حتی هر برپارچه سی یدی کوکبدن برینه نسبت ایدلک صورته یدی اقلیمه تقسیم ایدلش اولان ارضمز و اوزرنده کی عضوی ویا غیر عضوی بالعموم تکنوناتک اسرارینی ایضاح ایچون بوکاهنلر کوکبلرک هپسی ایچون اون ایکیشر برج [*] قبول ایتیشلر و بواون ایکی برچی آره لرده بولدقلری برر مناسبت خیالییه ایله اوچر اوچر درت زمزمه یه آیروب بوزمره لرده کی هر بر فردیه بر (مثله) دیمشلردر .

(حمل ، اسید ، قوس) زمزمه سنده کیلره مثلثات ناریئه حاره (ثوره سفله ، جدی) ده کیلره مثلثات ترابیه بارده (جوزاء ، میزان ، دلو) ده کیلره مثلثات هوائیئه راجعه (سرطان ، عقرب حوت) ده کیلره ده مثلثات مائیئه بارده دیرلر .

فقط بو (مثله) لرده کی صفات ؛ شون کونییه یی ایضاحه غیر کافی اولدیغندن داها بعض صفتلر علاوه سی لازم ایدی . بو اوصاف خیالییه

[*] (الدرا المنظوم و خلاصه السر المکتوم) صاحبی (کشنای) بویه سویلیورسده (رسائل اخوان الصفا) صاحب لر نجه هر کوکب ایچون دکل یالکز جلّه سنی محیط اولان فلک محیط ایچون برجلر قبول اولمشلدر .

حقلی اولدقلرینه آیری بر دلیل تشکیل ایش ایدی . بورادن باشلایه رق بواجرامک یرده کی وکیلری اولان کاهنلر آرتق هر کسک کوردیکی بوتأثیرات طبعیه دن باشلایه رق بتون اجرامه ویکدیگرلریله اولان وضعیت سماویه لرینه ده ایستدکاری کبی عطف تأثیرات ایتمه ک باشلامش ایدی .

طیب ، باقیچی ، سحر باز و حتی هر شی . . . هر شی . . . اولان بوکاهنلر خصوصی و عمومی وقوعات و شون حیاتیه ده عمومک مراجه تگاهی ایدیلر . بونلر آثار جویه و زلزله ، عمومی خستلقلره محاربه کبی وقوعات ارضیه و بر شخصک حیات مستقبله سی و صحت و مرضی کبی احوال خصوصیه یی کشف واستخراج ایچون بر طاقم استقصالر یا بمشدر و کویا بونلریله کره مزده کی هر نوع حادثاتی تحلیل ایشلر ایدی .

موالید ثلاثه ایچون مواد اصلیه اولمق اوزره اجسام بسیطه دن تلقی ایتدکاری عناصر و طبایع و اخلاط اربعه یی قبول ایشلر ایدی . [*]

روز کارلری دخی درده و سنی دخی الان مستعمل اولان مواسم اربعه یه آیرمش ایدیلر . سنه نک اون ایکی آیه تقسیم و حتی سیارات سبعک ایام مخصوصه سی اولدیغنی ایچون یدی کونه منحصر اولان هفته مز دخی بودورلرک یادکارلرنندیر .

بونلره کوره کرک انسان و حیوان کبی ذوی الحیاتک فردی اولسون ، عمومی اولسون احوال و وقوعات و کرک ذوی الحیاتک غیری اجسامک هر کونه تحولاتی اجرام سماویه نک تأثیراتیه اولیورسده بواحوال و وقوعات و هر کون تحولات ایله اجرامک هپسی برآنده علاقه دار اولمیوب

[*] عناصر اربعه — آتش ، هوا ، صوء ، طوبراق طبایع اربعه — حرارت ، برودت ، رطوبت ، بیوست اخلاط اربعه — صفرا ، سوداء ، بلغم ، دمدر .

مجله اجتماعی

تزکیه نفس و تهذیب اخلاق اهمیت

وقایع ماضیه و حاضره مزیه تدقیق و تحلیل
ایده جک اولور سهق ایلک واصل اولاجغمز نتیجه؛
بزم ؛ یعنی هیئت اجتماعیه مزک کرک فرداء کرک
اجتماعاً لایق و لازم اولدینی وجهله تزکیه نفس
و تهذیب اخلاقه هیچ بر زمان دقت و اهتمام ایتمه مش
اولدینمزک تحققیق ایتمه سیدر . (قد افلح
وقد خاب) آیت جلیله لری منطوق منیفنجه
تربیة نفس و تصفیة قلبه موفق اولانلرک نائل
نجات و سعادت اولاجنی ، بالعکس نفس و وجدانلرینی
کیرله تنلرک محکوم خیت و خسران قاله جنی مجزومز
ایکن بو حقیقت قرآنییه هیچ اهمیت و برمه مشز
و کوندن کونه خسران دنیوی و اخروییه اوغرایه
کلشز . تزکیه نفس و تصفیة درون که نفس و قلبی
امراض نفسانییه و چرکاب ردائلدن تخلیه و تطهیردن
یعنی هرذی شعور و ذی تفکر مسلمانک قلب
و وجدانی ایله باش باشه قالارق و بونلردن کان سساره
ایجه قولاق ویره رک خطور ایدن واردات و تمایلات
نفسانییه نک نه بی لرینی سچوب ابقا و قالرینی حضور
قلب و روحدن طرد و افقاندن عبارتدر . عجبا بویله
یر محاسبه نفسیه و مقابله قلبیه یی هانکیمز کا ینبی
ایفا ایدیورز . امراض نفسانییه مزک تداو یسنه
هانکیمز اهمیت و یریورز . حالوکه بو تصفیة
قلبییه و تربیة نفسیه یی یالکیز اخروی و معنوی
خصوصاً صائده دکل ، مادی و دنیوی اموره دخی
شدتله مفتقرز . ایسته اصلاحات حرثیه مزک مخور
اساسیسی بودر . بو نقطه اساسیه ؛ اصلاحات اجتماعیه
اداریه و سیاسیه مزک روحنی تشکیل ایتدیکی ایچون
اهمیتله تلقییه سزادر . بن او اعتقادده یم که خسران

ایستدکاری قدر دیگر اوصاف ضعی ایچون هیچ
بر مانع اولدیغندن اولکی زمزمیه شرقی و صفراوی
و مذکر ، ایکنجییه جنوبی و سوداوی و مؤنث ،
اوچنجییه غربی و دمیوی و مذکر ، دردنجییه
شمالی و بلغمی و مؤنث صفتری و یرلدیکی کی برنجیله
اوچنجی نحس و ایکنجیله دردنجی سعد عد
ایدلشدر . بونلرک شرف و هبوطه اوچ و حصیضلری
و وجوه و حدود و پهرامات و سائر مهی اولدینی کی
بونلرک اوزر لرند ر المثلثات ه رب الوجوه
و رب الحدود دنییه مافوق قوت و مدیر لر قبول ایتشلردر .
بو تقسیمات فرضیه دن صکره طبقی بار و مترونک
حادثات جوییه یی قبل الوقوع کوستردیکی کی بونلرده
وضیعت فلسفیه یی یوقلا یهرق بونک مؤثر اولدینی
قبول ایتدکاری فردی و اجتماعی ، طبیعی و غیر
طبیعی هر نوع و قوعات ارضیه مزیه قبل الوقوع
آ کلایوب آنلرک حقنده بر فکر پیدا ایدر لر ؛
مثلاً : عشق و عشوه یه حاکم اولان زهره
حوت بر جنده و قمر ثورده آنی تسدیس ایدر کن
ازدواج ایدنلر آره سنده محبت و حسن معاشرت
حاصل اوله جنی قبول ایتدکارندن ازدواج ایچون
بو وضیعت فلسفیه یی توصیه ایدر لر ایدی .

هین و قتلره قدر منجم باشلر یا شاهلره حرب ،
آو ، دوکون و سائر مه ایچون اوقات مناسبه یی
یالاستمزاج اختیارات نوحه لری تنظیم و تقدیم
ایدر لر ایدی . [۱]

خلاصه : « بو آباء علویه امهات سفلیه نک
قبول و استعدادینه کوره دنیاده اولوب بیتن کافه
شؤن و تکوناتی تولید ایدیورلر ایدی . »

مدرس لر دن محمد صوف المیه

[۱] امام فخرالدین الرازی نک دخی علاءالدین محمد
بن خوارز مشاه نامنه وجوده کتیرمش اولدینی
(کتاب الاختیارات العلائیه فی اختیار العلائیه) نامنده
بر اثری واردن .

اجتماعی و سیاسیمنزك مبدأی واك جانی مرکزى
بومراقبه اجرات نفسدن تمادی غفلتمزدور .

مراکز تربیه و تعلیم اولان مدارس، مكاتب
وتكایاض تربیه نفس وتهذیب قلب خصوصنده
عهده لرینه ترتیبیدن وظائفی حقیقه اجرا ایتمیشلردر.
اكر اوخورت و تربیه اسلامیه بی لایقیه تلقیح وتیمیه
ایتسه لزدی نسلأ بعدنسل اخلافه دخی انتقال ایدرك
بو سایه ده ملت و جماعت اعتباریه بو قدر پریشان
وسرکردان اولمزدق . ایشته بویه بر تربیه دینه نك
نقصانندركه افراد اسلامیه بی حرص ، حسد ،
كین ، بغض ، عطایات ، نفاق وسائر كبی برچوق
امراض مهلكه نفسانیه پنجه استیلاسنه آلمش ،
تردی و تفسخه طوغرو سوق ایتمكده بولمنشدر .
احتراس و خودكاملق داء نفسانیهی اودرجه توسع
وتشدد ایتمشدر كه هر تورو حدود وقیودی تجاوز
ایلیه رك وظیفه ومسئولیت حسلرینه عصیان ایتمكده در.
اوت بوعلت ردیئه حیوانیه اوقدر آزمشدر كه حس
عدالتی بتون بتون ازلك ایستور .

بو مرض مزمنك سبب تأثیرى در كه علم ،
فضیلت و لیاقتی نظراعتباره لایمايور، امانات حق،
وظائف امور جمهوری اهل واربابنه تودیع مانه
اولیور . تاریخمن تدقیق اولنورسه مهم امور
ملتك علم و فضیلتدن محروم، قیمت اخلاقیه دن بی
بهره کیمسه لره تودیع اولمنشده برأس کورلمدیکی
نظر تعجبه چاربار. مزیت و اهلیتدن عاری، سنجیه
واخلاقدن بی نصیب شارلاتانلرك ، دالقاو قلك
رأس كاره كچه رك ارباب فضیلت واصحاب حمیتی
دلجون و داغدار ایتمه لرینه مبنی اولاجقدر كه برشاعر
فاضل و قتیله شویله بر شكایتده بولمنشیدی :

لوقام فی صدر المناصب فاضل

ماضاع فی صف النعال افاضل

هذا زمان ذل فيه هنرنا

ذوالنقص فی رأس المراتب كامل [۱]
حقیقتی اعتراف ایتملی ز. محیط اجتماعیمزده بودرد
احتراس ؛ مهلك برسير آلمشدر . بوسیله جهلا ،
صاف هیئت اجتماعیه منرك سطحه چقیور، فضیلت
ومعرفت اربابی معدن کران قیمت کبی قعر اجتماعیمزه
چو کیور، دون مرتبه ده قالیور. علم ؛ جهلدن تسئل
موجودیت ایتمكده مضطر قالیور. بو حال عصر لردن
بری شرقك عادت سقیمه سیدر . شاعر مشهور
ابن راوندینك

كم عاقل عاقل اعیت مذهبه

وجاهل جاهل تلقاه مرزوقاً

هذا الذى ترك الاوهام حائرة

وصیر العالم التحریر زندیقاً [۲]

قطعه ارتداد کارانه سنك اسباب موجه تنظیمیه سی
بو حال اولسه کر کدر .

دیگر بر عرب شاعری ده زمانك عینی احوال
روحیه سنندن طولای بسط شکوی ایدرك فضیلتك
جهالتیه مغلوب قالدیغنی کوستریور . فقط برای
تسلی اظهار تجلد ایلیور :

قل للذى بصروف الدهر عیرنا

هل حارب الدهر الا من له خطر

اما ترى البحر يعلو فوقه جيف

وتستقر باقصى قعره الدرر [۳]

[۱] صدرمناصب دولته بر صاحب فضیلت بولنسه
ایدی برچوق فضلا صف نعالده محو اولوب کیتزدی .
بو زمان ؛ عزیزك ذلیل ، جاهلك رأس مراتبه كامل
اولدینی بر زماندر .

[۲] نه قدر عاقلر واردركه کچنمکدن عاجز قالمشدر.
پنجه جاهلارده واردركه مرزوق و مرفه کورورسك .
اوهامی حیرنده براقان و بك بیوك بر عالمی وادی انكاره
سوق ایدن ایشته بو حالدر .

[۲] دهرك مصیبتلری ایله بزى تعیب ایدن ذاته
سویله : جسارت وفدا کارلانی اولیان کیمسه دهر ایله
مبارزه ایده بیلشمیدر . کورمورمسك كه لاشه لر ؛
دریانك سطحه چقار و کرانقیمت کوه لرده دریانك
دینه برلشیر .

قلب دن متنبه اولار قی بردها اولیه آمال و اعمال سینه به
انتفات اتحسانک مجبوری و وجدانیه سنده قالیر .
بواحتراز و ندامت حسنی هم کندی، هم ده منسوب
اولدینی ملت حقنده فائده بخش اولور . سوزی
بیتز مه دن اول حضرت علی رضی الله عنه تعالی عنک
خاطر فائده متبادر اولان برقطه مبارک سنی محضره
- مناسبتی اولدینی جهته - او قویلم .

دواؤک فیک و ما تبصر و دواؤک منک و ما تشیر
و تزعم انک حزم صغیر و فیک الطوی العالم الا کز [۴]
قاع مدرسلرندن

مبین شمی

هیهت ارشادیه :

تعالم اسلامیه نك ارکان مهمه سندن ایکیسیده ؛
(تواصی بالحق) و (تواصی بالصبر) - ر . مسلمانلر
یکدیگرینه عاشق حق اولماسنی و هر حال و کارده
حق التزام ایتمسنی و عسر و یسرده صورانه حرکت
ایتمسنی توصیه ایله مأموردرلر .

بوصورتله حرکت ایدن افراد و هیئت اجتماعیه به
نجات موعوددر . عکسنی التزام ایدن، یعنی حیات ده
دستور اوله رق (منفعت) ی قبول ایدن کتله بشره
ایر ، کچ خسران مسلطدر .

یکدیگرینه حق و صبری توصیه ده تکامل کوسدن
برملتک روابط اجتماعیه سی گوشه یه رک دوچار تفرقه
اولور و نهایت پارچالاهرق باشقه بر قوت طرفندن
بلع ایدیلیر . « واتقوا ... »

اسلافز بو فریضه نی اداء والی آخرالدوران
اجراسنی تأمین مقصدیله مختلف جوامع و مساجد
شریفه ده کرسیر احداث و کافی مخصصات تعیین

[۴] هلاجک کندکده در فقط کوره یورسک . دردک
دخی یته سندنر اما بیلیمورسک . سن کندیکی اهمیتسز
بر جسم قیاس ایدیورسک . جالبوکه عالم اکبر سنده
مندر جدر .

فقط بوراده ارباب قصیلته بر حصه مسئولیت
اییراجنز . محیط اجتماعیزده، عرفان ایله حسارت
مدنیه ترافقاً مع التأسف یورویه مامش و الآن
یورویه میور . ارباب هنر و اصحاب علمک اهل الیکریز
وانزوا کزین حیات متواضعانه لری و اصلاح امور
ناسه بالفعل عدم اشتراکری؛ - احه مبارزه نی
میدان مساعی نی جهله به بوش بر اقبور وجه - التک
معرفته غلبه سی انتاج ایدیور . واقعا مأموریت
و وظیفه مصرأ طالب اولانه دکل، استغناء هارب
اولان ارباب اقتداره تودیع اولمق، توجه اولمق
سیاست شرعیه مزاجیاسنددر فقط بو حکمت اداریه
و دقیقه سیاسی نی کیم دوشونور ؟ اقتدار سزده
اولسنه ارباب مدهانه و تبصص میدان بولیور .
ایشته عوامل و اسباب تدنیزک اک مهمی اولار ق
تشخیص ایده بیلدیکم امراض نفسانیه دن بری بو
درد احتراصددر . بونک تداویمی ایچون افراد
متفکرینمزه شو توصیه ده بولنه جم . بر مسلمان
هر کزن جان قولاغیله قلب و وجداندن کن سسی
دیگه ملی ، اعمال و حرکات صادره نك نیک و بدنی
چشم انصاف ایله تدقیق اتملی و تعیر شرعیسیله
نفس ایله محاسبه ده بولمیلدر .

ایشته بو حساب و میزان نتیجه سنده انسان کندی
حسنات و سیئاتنک مقداری کوز اوکنده طو تاراق
امام علی رضی اه عنه و کرم اه وجهه حضرتلرینک
[قيمة المرء ما قد کان یحسنه] کلام شریفی
مفهوم منجه ، قیمت انسانیه سنی ، عزت نفسنک
درجه نی آکلایه جقدر . بو تقدیر و عرفان ایسه
اونک تصورات و حرکات مستقبله سی ایچون رهبر
صلاح و تهذیب اولاجنی جهته بر امر مهمدر . اکر
ایشلادیکی شیلر، حسنات ایسه الهیه و وجدانه قارشى
ذوقیاب و مستریح اولور . یوق اکر یابدینی ایشلر
سئناندن ایسه ، آلام روح ، عذاب و اضطراب